

Utsläppskällor i Marks kommun

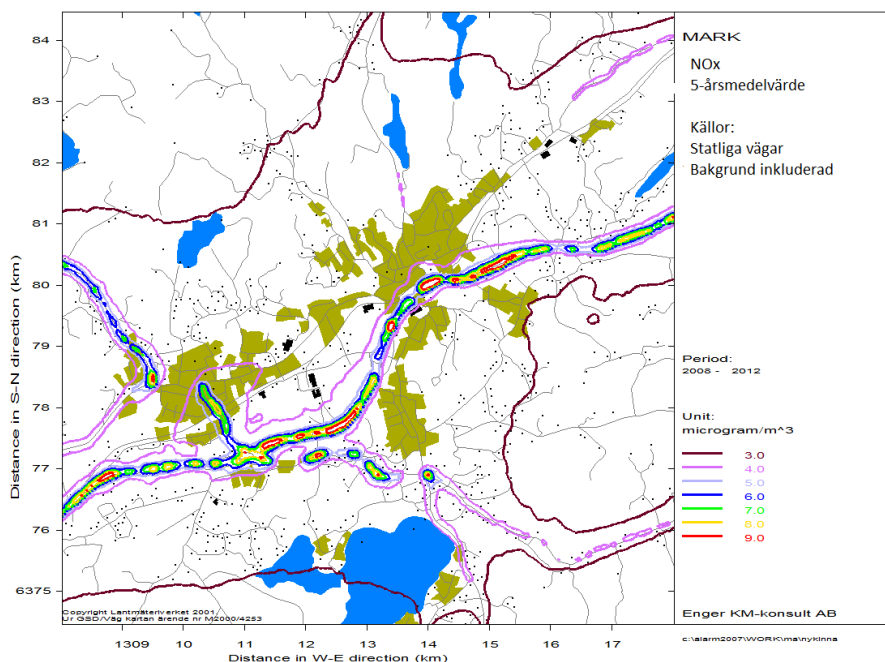
Vägtrafik: Väg 41 och 156 går genom Marks kommun. Väg 156 passerar genom Skene tätort. Många bostadshus ligger ca 16 meter från vägmitt. Gaturummet är öppet och välventilerat. Årsdygnstrafiken på väg 156 genom Skene tätort är 8 540 fordon. På väg 41 förbi Kinna är årsdygnstrafiken 10 720 fordon. Punktkällor: Assbergsverket i Skene rapporterar utsläpp av 19,4 ton NO_x , 12,2 ton SO₂ och 0,7 ton stoft. Sjuhäradsbygdens Färgeri AB rapporterar utsläpp av 0,13 ton NO_x , 0,006 ton SO₂ och 0,4 ton VOC

Kväveoxider

Mätningar 2002/03 visar att halterna kvävedioxid i gaturum låg under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen som årsmedelvärde. I gaturum uppmättes 15,1 mikrogram NO₂/m³ samt i urban bakgrund 10,5 mikrogram NO₂/m³. (Nedre utvärderingströskeln är 26 mikrogram NO₂/m³).

Kvävedioxidmätningar på Varbergsvägen i Skene under 2010 gav för gaturum årsmedelvärdet 16 mikrogram NO₂/m³ . Under 2014 mättes på samma plats 11,7 mikrogram NO₂/m³ under första halvåret. Årsmedelvärdet 2017 var 12,2 mikrogram NO₂/m³.

Modellberäkningar av kväveoxider (summan av NO och NO₂) från vägtrafiken ger följande bild:

Svaveldioxid

Under 2008 (mars – november)mättes svaveldioxidhalten i urban bakgrund. Medelvärdet av de uppmätta halterna var 0,4 mikrogram/m³, vilket är en låg halt jämfört med miljö kvalitetsnormen (20 mikrogram/m³) och miljömålet (5 mikrogram/m³).

Bensen

Mätningar 2003/04 i Kinna visar att bensenhalten var 1,6 mikrogram/m³, vilket är under miljö kvalitetsnormen (5 mikrogram/m³) men över miljömålet (1 mikrogram/m³).

Partiklar i luften

2013 mättes partiklar på Örbyvägen 16 centralt i Skene med intermittent månadsprovtagning. Dessa mätningar gav årsmedelvärdet för PM₁₀ 19 mikrogram/m³ och för PM_{2,5} 12 mikrogram/m³.

Jämför med MKN (miljökvalitetsnormen) 40 för PM₁₀ och 25 för PM_{2,5} samt miljömålet 15 för PM₁₀ och 10 för PM_{2,5}.

För 2010 och 2011 har spridningsberäkningar utförts för pM10. Årsmedelhalten beräknas ligga mellan 9,1 och 9,5 mikrogram/m³ i tätorterna Kinna och Skene.

Mätningar av PM10 och PM2,5 i Luft i Västs område: 2017 hade vi överskridande av nedre utvärderingströskeln för dygnsmedelvärdet PM10 i Borås med 36 dygn, 2018 med 60 dygn, 2019 med 51 dygn och 2020 med 38 dygn. Inga överskridanden i Ulricehamn, Mariestad och Skara. De senaste 5 åren har nedre utvärderingströskeln haft överskridande fyra år. Vad gäller PM2,5 så tangerades den nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde 12 µg/m³ i Skene 2013. Alla år därefter har utvärderingströskeln klarats.

Bens(a)pyren

I SMHI:s nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Marks kommun ligger på 0,47 ng/m³. Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Tungmetaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Luft i Väst har gjort mätningar av arsenik, kadmium, nickel och bly i Borås 2019. Årsmedelvärdena låg långt under MKN och utvärderingströsklarna. Miljökvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

Svaveldioxid

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO₂ är låga, mellan 0,3 µg/m³ (Falköping) och 1,2 µg/m³ (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Marks kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.